

# OBSAH

## ČÁST PRVNÍ

### SLED HISTORICKÝCH UDÁLOSTÍ

#### KAPITOLA PRVNÍ

11

Příchod Židů do Čech (9.–11. století). Jejich postavení. První sídliště. Křížová výprava. Kosmova kronika o Židech.

#### KAPITOLA DRUHÁ

19

Protižidovská nařízení církevních koncilů. Segregace v ghettech. Židé jako servi camerae regiae. Přemysl Otakar II. a jeho Statuta Judaeorum. Židé na Moravě.

#### KAPITOLA TŘETÍ

28

Pogromy v západní a střední Evropě. Jan Lucemburský. Karel IV. a jeho vztah k Židům. Václav IV., „král židovský“. Pražský pogrom 18. 4. 1389.

#### KAPITOLA ČTVRTÁ

43

Židé a husité. Určitá uvolnění. Jakoubek ze Stříbra o židovské otázce. Pronásledování Židů v západní a střední Evropě. Jejich vyhnání z královských měst na Moravě roku 1454.

#### KAPITOLA PÁTÁ

50

Zápas o vliv na „židovský regál“. Vladislav Jagellonský a jeho reglementace. Konkurenční boj. Vypovídání z měst. Židé ve stavu „prozatímního trpění“. Proměna povahy a těžiště osídlení.

#### KAPITOLA ŠESTÁ

62

Ferdinand I. Obvinění proti Židům. Požár Malé Strany a Hradčan. Vypovězení r. 1541. Systém glejtů. Vypovězení r. 1557. Mise Mordechaje ben Geršoma k papeži. Tolerance Židů od r. 1567.

## KAPITOLA SEDMÁ

72

Hospodářský a kulturní rozmach židovské pospolitosti. Mordechaj Maisl. Jakub Baševi. Židé na straně Habsburků. Bílá hora. Velká privilegia Ferdinanda II. Třicetiletá válka. Rok 1648.

## KAPITOLA OSMÁ

88

Období „úředního antisemitismu“. Mor r. 1680. Požár pražského ghetta v r. 1689. Boj o bytí a nebytí. Rok 1726–27: numerus clausus, familiantský zákon, translokační reskript.

## KAPITOLA DEVÁTÁ

98

Válka s Prusy. Obvinění Židů ze zemské zrady. Vypovězení v letech 1744–48. Toleranční daň. Konec vlády Marie Terezie.

## KAPITOLA DESÁTÁ

107

Reformy Josefa II. Systemální patent. Josefínská „germanizace“. Emancipace Židů v Evropě. Rok 1848. Rok 1867 – plná rovnoprávnost v Rakousku-Uhersku.

## ŽIDÉ V LETECH 1867–2000

PŘEHLED POLITICKÝCH A KULTURNÍCH DAT A UDÁLOSTÍ 129

## ČÁST DRUHÁ

### HISTORICKÉ OKOLNOSTI A REÁLIE

#### KAPITOLA PRVNÍ

155

Judaismus. Tóra. Micvot. Běh života (obřízka, bar micva, svatba, domácnost, pohřeb). Bohoslužby. Synagoga. Šabat. Svátky. Talmud. Tradiční školství (cheder, ješiva, Talmud Tóra). Mystika.

#### KAPITOLA DRUHÁ

198

Sefardové a Aškenázové.

#### KAPITOLA TŘETÍ

244

Pogromy. Křesťanská misie mezi Židy: útoky proti literatuře, zásahy do náboženského života, případ Šimona Abelese. Obvinění z rituální vraždy. Hilsneriáda. Ježíšova smrt a kolektivní vina Židů. „Rozhovor církve se synagogou“. Křesťansko-judaistické hereze u nás.

*KAPITOLA ČTVRTÁ*

278

Židovské platby. Způsoby obživy. Finančnictví. Obchod se zbožím. Řemesla a živnosti. Podnikání. Konkurence.

*KAPITOLA PÁTÁ*

322

Židovská sídliště v českých zemích; jejich typy a vybavení. Správa židovských obcí za protektorátu. Jejich osudy v l. 1939–1945; po r. 1945; po r. 1989. Majetkové poměry. Sociální péče. Restituce. Soudnictví.

*KAPITOLA ŠESTÁ*

383

Pražské Židovské Město. Stručná informace o dalších dvaceti čtyřech významných židovských obcích v Čechách a na Moravě.

*KAPITOLA SEDMÁ*

423

Duchovní život v ghettech. Tradiční školství. Ješivy. Pražská Academia Judaeorum. Hebrejští spisovatelé Čech a Moravy. Česká exegetická škola 11.–13. století. Pražské hebrejské tiskárny. „Zlatá doba“ hebrejského písemnictví v Čechách. Haskala. Věda o židovství.

*KAPITOLA OSMÁ*

478

Kulturní vlivy. Hebrejsko-česká jazyková interference. Židovští překladatelé Biblí kralické. České glosy v hebrejských rukopisech 11.–13. století. Židé a čeština. Židé, Češi, Němci. Příklon k německé kultuře. Česko-židovská asimilace. Sionismus. Média. Literatura. Osobnosti na pomezí. Konec „trojí duše země české“.

*KAPITOLA DEVÁTÁ*

587

Židovské památky Čech a Moravy. Ghetta, hřbitovy, synagogy. Židovské muzeum v Praze. Památník Terežín. Synagogální umění. Rukopisy, tisky. Výtvarné umění. Architektura. Hudba. Divadlo a film. Kultura v terežínském ghettu.

*KAPITOLA DESÁTÁ*

634

Počet Židů v českých zemích. Proměny osídlení.

*POZNÁMKY**VÝBĚR Z LITERATURY**ZKRATKY**REJSTŘÍKY*